USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **A. F.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2018, č. j. OAM-562/ZA-ZA11-ZA20-2018, v řízení o námitce podjatosti žalobce proti soudci Krajského soudu v Brně JUDr. Petru Poláchovi vznesené ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 32 Az 17/2018 a o návrhu žalobce na přikázání uvedené věci jinému krajskému soudu,

takto:

I. Soudce Krajského soudu v Brně JUDr. Petr Polách **není** vyloučen z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 32 Az 17/2018.

II. Návrh žalobce na přikázání této věci jinému krajskému soudu **se zamítá.**

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2018, č. j. OAM-562/ZA-ZA11-ZA20-2018, o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany z důvodu nepřípustnosti této žádosti. Žalobce přípisem ze dne 13. 9. 2018 vznesl námitku podjatosti vůči neznámému soudci krajského soudu spočívající v tom, že soud žalobci nesprávně doručoval soudní písemnosti a znemožnil mu uplatnit v řízení procesní oprávnění. Z obsahu spisu krajského soudu přitom vyplývá, že námitka podjatosti směruje vůči soudci JUDr. Petru Poláchovi.

[2] Soudce Krajského soudu v Brně JUDr. Petr Polách uvedl, že se necítí být jakkoli podjatý a že vůči účastníkům, ani projednávané věci nemá žádný vztah.

[3] V přípise ze dne 10. 10. 2018 žalobce uvedl, že nezákonné procesní postupy Krajského soudu v Brně dosahují takové intenzity, že se jedná o svévoli a požádal proto Nejvyšší správní soud, aby celou věc postoupil k vyřízení jinému krajskému soudu.

[4] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s."), podle kterého jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich*

nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.". Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. „*účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*"

[5] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Proto postup, jímž je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako mimořádné opatření uplatňující se jen z opravdu závažných důvodů, které soudci reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[6] Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na výsledku projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, vztahem srdečně přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti. V nastalém případě přitom žalobce žádný podobný vztah nenamítá.

[7] Z odůvodnění námitky podjatosti lze usuzovat, že ji žalobce podal s ohledem na postup krajského soudu při vyřizování věci samé, zejména při doručování písemností a uplatňování procesních práv. Zde je třeba poukázat na § 8 odst. 1 s. ř. s., kde je výslovně uvedeno, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti postupu soudu při vyřizování věci nebo při doručování písemností. Zpochybňovat procesní postupy soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti.

[8] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl o námitce podjatosti vznesené žalobcem tak, že soudce Krajského soudu v Brně JUDr. Petr Polách není vyloučen z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 32 Az 17/2018.

[9] Podle § 9 odst. 2 s. ř. s. „*Nejvyšší správní soud může věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné.*"

[10] Tato tzv. delegace vhodná představuje průlom do ústavního principu zákonného soudce, vyjádřeného v článku 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod tak, že nikdo

nesmí být odňat svému zákonnému soudci, přičemž příslušnost soudu a soudce stanoví zákon. Místní příslušnost soudu, určená procesními předpisy, je tedy základním pravidlem, které je promítnutím dělby činnosti uvnitř soudní soustavy mezi jednotlivými články tak, aby věci byly projednávány tam, kde jsou nejlepší předpoklady pro jejich náležité projednání a rozhodnutí. V otázce tzv. delegace vhodné již existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2004, č. j. Nad 138/2003 - 26, publ. pod č. 305/2004 Sb. NSS). Delegaci vhodnou lze připustit pouze tehdy, dojde-li tím k hospodárnějšímu, rychlejšímu či spolehlivějšímu posouzení věci. Jedná se však o výjimku z pravidla a lze ji připustit pouze za výjimečných okolností. Pro delegaci vhodnou musí existovat další důvody a naléhavé zájmy, které výjimečně a zcela ojediněle převáží nad ústavní zásadou zákonného soudce a soudu. Úlohou Nejvyššího správního soudu v této věci je tedy posoudit, zda jsou dány důvody pro výjimečné použití institutu vhodné delegace a rozhodnout, zda by řízení u jiného krajského soudu bylo z komplexního pohledu hospodárnější, rychlejší a spolehlivější než u místně příslušného Krajského soudu v Brně.

[11] Nejvyšší správní soud neshledal výjimečné okolnosti, které by odůvodňovaly přikázání věci jinému krajskému. Žalobce toliko namítal, že nesprávný procesní postup krajského soudu v mnoha řízeních vedl ke zjevně svévolnému konání a zjevnému popírání práva v mnoha řízeních. Nijak však neosvědčil existenci závažných důvodů pro přikázání věci jinému krajskému soudu. I v této souvislosti proto Nejvyšší správní soud uvádí, že zpochybňovat procesní postupy či rozhodnutí soudu nepochybně lze, primárně k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli návrh na postoupení věci jinému krajskému soudu ve smyslu § 9 odst. 2 s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že podmínky ustanovení § 9 odst. 2 s. ř. s. nebyly v projednávané věci naplněny a věc tak nepřikázal jinému krajskému soudu, jak žalobce navrhl. Žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalovaného tedy projedná a rozhodne o ní věcně a místně příslušný Krajský soud v Brně.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu